

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihicenter.ir/edu

 نمونه سوال گام به گام

 امتحان نهایی جزوه

 دانلود آزمون های آزمایشی

مطاب‌ک‌ی قرآن ششم.

قرآن آخرین کتاب آسمانی و معجزه‌ی جاوید پیامبر گرامی اسلام است که در طول ۲۳ سال بر پیامبر اسلام نازل شده است.

برخی از ویژگی‌های قرآن:

۱. قرآن دارای ۱۱۴ سوره و ۳۰ جزء و ۱۲۰ حزب می‌باشد. (هر جزء قرآن ۴ حزب می‌باشد). (نیم حزب یعنی اگر هر حزب را به دو بخش تقسیم نماییم هر بخش یک نیم حزب می‌باشد).

۲. سوره‌های قرآن به دو دسته تقسیم می‌شوند: سوره‌های مکی (سوره‌هایی که در شهر مکه بر پیامبر نازل شده‌اند). و سوره‌های مدنی (سوره‌هایی هستند که در شهر مدینه بر پیامبر نازل گشته‌اند).

۳. اولین سوره‌ای که بر پیامبر نازل شده است، سوره‌ی علق

۴. بلندترین سوره قرآن سوره بقره و کوچک‌ترین سوره، کوثر می‌باشد.

حروف در زبان عربی:

در زبان عربی از ۳۲ حرف الفبای فارسی، ۲۸ حرف داریم و چهار حرف (گ چ پ ژ) در زبان عربی (نوشتاری) وجود ندارد.

حروف عربی به دو دسته تقسیم می‌شوند:

۱. حروف شمسی: آن دسته از حروفی که اگر پس از الف و لام قرار بگیرند، حرف لام تلفظ نشده و حرف بعدی که همان

حرف شمسی می‌باشد با تشدید خوانده می‌شود. مانند: الشَّمْسُ خوانده می‌شود: اش شمس

حروف شمسی ۱۴ حرف می‌باشند که عبارتند از: ش ن ل ز ظ ذ ض ر د س ص ث ط ت (برای راحتی می‌توانیم از این

حروف جمله‌ای بسازیم تا در ذهن باقی بماند). (مثل: شئل زرد ست).

حروف قمری: آن دسته از حروف عربی که با آمدن الف و لام به اول آنها تغییری در تلفظ آنها ایجاد نمی‌شود و هر طور

نوشته می‌شوند همانطور هم خوانده می‌شوند. مانند: الْقَمَرُ خوانده می‌شود: ال قمر

حروف قمری هم مانند حروف شمسی ۱۴ حرف می‌باشند و عبارتند از: ک و ح ج ف ق ی ه م خ غ ا ع ب (اگر جمله‌ای

بسازیم: کو حج فقیه مُخ غائب)

علائم وقف: از مهمترین بخش‌های علم قرائت و تجوید، وقف و ابتدا (وقف و وصل) می‌باشد. برای اینکه همه بتوانند این

موارد را رعایت نمایند، برای وقف‌های مختلف علامت‌هایی مشخص شده است که با رعایت آنها در هنگام قرائت قرآن

آسیمی به معنای کلمات نخواهد رسید. (اگر علامت برخی کلمات در عربی جابه‌جا خوانده شوند، معنای کلمه تغییر خواهد

نمود).

وقف و ابتدا: یعنی منظم و شمرده خواندن آیات، وقف نمودن (ایستادن) در محل مناسب و ابتدای نمودن (قرائت) از محل مناسب.

مطاب‌کلی قرآن ششم.

معمولاً وقف و ابتدا، اول و آخر هر جمله می باشد.

مهمترین علائم وقف: « م، ط، ج، ز، ص، لا، قلی، صلی »

در سال ششم شما با چهار علامت اول آشنا شده اید و مفهوم این چهار علامت عبارتند از:

م: علامت وقف لازم (حتماً باید وقف نمود).

ط: علامت وقف خیلی خوب (تاکید می شود که باید وقف نمود چرا که موضوع مورد بحث تمام شده است).

ج: علامت وقف خوب (وقف و وصل هر دو خوب و ممکن می باشد).

ز: علامت وقف مناسب (وقف و وصل هر دو ممکن ولی وصل بهتر است).

شکل	حالت وقف	مثال
ـَـ	خوانده نمی شود	شاء ← شاء °
ه ی ه و ه و	خوانده نمی شود	باذنه ی ← باذنه
ـَـ	خوانده نمی شود	عدن ← عدن °
ا □	به آ تبدیل می شود	صفا ← صفا
ء	به آ تبدیل می شود	جزاء ← جزاء
ی □	به آ تبدیل می شود	مُصلی ← مُصلی
ه ه ه ه ه ه ه ه	به ه تبدیل می شود	قوة ← قوه °
□	مقداری کشیده می شود	إلی ← إلی °

کلمات در زبان عربی:

بطور کلی کلمات در زبان عربی بر سه دسته تقسیم می شوند: اسم، فعل، حرف

۱. اسم: کلمه ای است که برای نامیدن چیزی یا کسی به کار می رود. در زبان فارسی: آسمان، اسب، میز

در زبان عربی: مُحَمَّد، بَقْرَة (گاو ماده)، کُرْسِی (صندلی) و ...

نکته: اسم ها در زبان عربی دو مشخصه کلی دارند: الف (الف و لام در اول ب) تنوین (ـَـ) در آخر.

اسم در زبان عربی بر دو نوع می باشد: الف: مذکر: مُحَمَّد، مهدی، الرَّجُل، کتابٌ و...

مطاب‌کھی قرآن ششم.

ب: مؤنث: فاطمة، کبری، زهراء. (نکته مهم: تاي گرد(ة)، الف مقصوره (ی) و الف ممدوده (اء) از علامت های اسم مؤنث می باشند.)

- اسم از نظر تعداد:
۱. مفرد: اسمی که بر یک چیز یا بر یک نفر دلالت می کند. بحر، کتاب
 ۲. مُثنی: اسمی که بر دو نفر یا دو چیز دلالت بکند. و علامت اسم مثنی: «ان و ین» می باشد. کتاب ← کتابان
 ۳. جمع: که خود بر سه نوع می باشد:

الف) جمع مذکر سالم: دارای علامت «ون و ین» می باشد. مؤمن ← مؤمنون، مؤمنین

ب) جمع مؤنث سالم: دارای علامت «ات» می باشد. شجرة ← شجرات

ج) جمع مکسر: جمعی که شکل مفردش بر خلاف جمع های دیگر تغییر می یابد. نبی ← انبیاء، کتاب ← کُتُب و...

اسم اشاره: اسمی که برای اشاره به کسی یا چیزی در دور یا نزدیک ما استفاده می شود.

اسم اشاره	معنی	کاربرد اسم اشاره
هذا	این	اشاره به نزدیک (مذکر)
هذه	این	اشاره به نزدیک (مؤنث)
ذلک	آن	اشاره به دور (مذکر)
تِلْکَ	آن	اشاره به دور (مؤنث)
هذان، هذین	اینها / این دو	اشاره به دو نفر یا دو چیز نزدیک (مذکر)
هاتان، هاتین	اینها / این دو	اشاره به دو نفر یا دو چیز نزدیک (مؤنث)
هؤلاء	اینها / اینان	اشاره به نزدیک (برای جمع مذکر و جمع مؤنث)
اولئک	آنها / آنان	اشاره به دور (برای جمع مذکر و مؤنث)

نکته: اسم های اشاره به جمع برای مذکر و مؤنث یکسان به کار می رود و تنها در دور یا نزدیک بودن باهم تفاوت دارند.

۲. دومین دسته از انواع کلمه در زبان عربی فعل می باشد.

فعل: کلمه ای است که بر انجام دادن کاری یا روی دادن حالتی در یکی از زمانها دلالت می کند.

فعل یا بر زمان گذشته دلالت می کند یا بر زمان حال و یا بر زمان آینده

۱. فعلی که بر زمان گذشته دلالت کند، فعل ماضی می باشد مانند: ذَهَبَ: رفت، آمَنُوا: ایمان آوردند، ظَلَمْتُ: ظلم کردم و...

مطاب‌گهی قرآن ششم.

۲. فعلی که بر زمان حال و آینده (آینده نزدیک) دلالت می کند ، فعل مضارع گویند. مانند: يَذْهَبُ: می رود

نکته: برای ساخت فعل مضارع به اول ریشه ی فعل ، حرف مضارع ها را اضافه می نماییم آن وقت فعل مضارع ساخته می شود البته شناسه های مربوط به هر شخص را نیز باید به آخر ریشه اضافه نمود.

حروف مضارع عبارتند از: «أ ، ت ، ي ، ن» مثال: یکی از حروف مضارع + ذَهَبَ(ریشه فعل) + شناسه فعل = فعل مضارع

أَذْهَبَ: می روم / يَذْهَبُ: می رود / تَذْهَبُونَ: می روید / نَذْهَبُ: می رویم

۳. فعلی که بر زمان آینده دلالت نماید، فعل مُسْتَقْبَل یا آینده گویند.(اگر به اول فعلهای مضارع حرف «سَ یا سَوْفَ» اضافه نماییم

فعل مضارع تبدیل به فعل مستقبل خواهد شد.مانند: يَشْكُرُ(شکر می کند)، سَيَشْكُرُ(شکر خواهد کرد)/(سَوْفَ يَشْكُرُ: شکر

خواهد کرد)

نکته مهم : ۱. فعل امر هم فعلی است که دستور به انجام کاری را می دهد. مانند: اتَّبِعُوا: پیروی کنید / اٰمِنُوا: ایمان آورید

۲. نکته مقابل فعل امر ، فعل نهی می باشد که بر انجام ندادن کاری دستور می دهد و علامت مشخصه آن افزودن حرف «لا» به

اول فعل مضارع و برخی تغییرات در اخر فعل می باشد . مانند: لَا تَعْبُدُوا: عبادت نکنید / لَا تَجَسَّسُوا: تجسس نکنید

۴. سومین دسته از انواع کلمات در زبان عربی حروف هستند که برای ارتباط قسمت های مختلف جمله به کار می روند.مانند:

فی(در)، إلی(به - بسوی)، عَلَي(بر - بر روی)، بِ(به - با - بوسیله ی)، مِنْ(از)، كَـ(مانند- مثل)، لِ(برای)، عَنْ(از)،

حَتَّى(تا - تا اینکه) مِنْذُ(از)...

ضمایر در زبان عربی: ضمیر کلمه ای است که به جای اسم می نشیند و از تکرار آن جلو گیری می کند.مانند: مَنْ ، تو ، او و

...ضمایر در زبان عربی بر دو نوع تقسیم می شوند: الف) ضمایر منفصل(جداگانه): که معادل ضمایر (من، تو، او، ما، شما، ایشان)

می باشند و ب) ضمایر متصل یا پیوسته معادل(اَم ، اَت ، اَش ، مان، تان ، شان) در زبان فارسی می باشند و عبارتند از:

ضمایر متصل

ضمایر منفصل

اَنَا مَنْ	نَحْنُ مَا	أَنْتَ تُو(مذکر)	أَنْتِ تُو(مؤنث)	هُوَ اُو(مذکر)	هُمَا - هُم ايشان(مذکر)	هِيَ/ هُوَ اَش(مذکر)	هُمَا - هُم شان(مذکر)
أَنْتَ تُو(مذکر)	أَنْتُمْ - أَنْتُمُ شما(مذکر)	أَنْتِ تُو(مؤنث)	أَنْتُمْ - أَنْتُنَّ شما(مؤنث)	هُوَ اُو(مذکر)	هُمَا - هُم ايشان(مذکر)	هِيَ/ هُوَ اَش(مذکر)	هُمَا - هُم شان(مذکر)
أَنْتَ تُو(مذکر)	أَنْتُمْ - أَنْتُمُ شما(مذکر)	أَنْتِ تُو(مؤنث)	أَنْتُمْ - أَنْتُنَّ شما(مؤنث)	هُوَ اُو(مذکر)	هُمَا - هُم ايشان(مذکر)	هِيَ/ هُوَ اَش(مذکر)	هُمَا - هُم شان(مذکر)
أَنْتَ تُو(مذکر)	أَنْتُمْ - أَنْتُمُ شما(مذکر)	أَنْتِ تُو(مؤنث)	أَنْتُمْ - أَنْتُنَّ شما(مؤنث)	هُوَ اُو(مذکر)	هُمَا - هُم ايشان(مذکر)	هِيَ/ هُوَ اَش(مذکر)	هُمَا - هُم شان(مذکر)

مطاب‌کلی قرآن ششم.

هِیَ (او مؤنث) هُمَا - هُنَّ (ایشان مذکر) هَا أَش (مؤنث) هُمَا - هُنَّ (شان مؤنث)

مثال برای فعل و انواع ضمایر:

أَنَا ذَهَبْتُ إِلَى بَيْتِي : من به خانه ام رفتم ، نَحْنُ ذَهَبْنَا إِلَى بَيْتِنَا : ما به خانه مان رفتیم ، أَنْتَ تَذْهَبُ إِلَى بَيْتِكَ : تو به خانه ات می روی ، هُمْ يَذْهَبُونَ إِلَى بَيْتِهِمْ : آنها به خانه شان می روند، أَنْتُمْ تَشْكُرَانِ رَبَّكُمَا : شما پروردگارتان را شکر می کنید، و ...

کلمات پرسشی (استفهامی): اسم ها و حروفی هستند که در ابتدای جمله می آیند و برای پرسش (سؤال کردن) در باره ی موضوعی که مد نظر می باشد به کار می روند. مانند: هَلْ / أ / مَا / مَاذَا / مَنْ / أَيْنَ / مَتَى / كَمْ / كَيْفَ / و ...

هَلْ: به معنی آیا هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْمَلُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (آیا کسانی که می دانند با کسانی که نمی دانند برابرند؟)

أَ: به معنی آیا أَ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ (آیا شما آن را می آفرینید یا ما آفریننده ان هستیم؟)

ما: به معنی چیست؟ مَا تِلْكَ يَبِيمِينِكَ يَا مُوسَى (آن چیست در دست تو ای موسی؟)

ماذا: به معنی چه چیز / چیست؟ مَاذَا فِي الْبَحْرِ (در دریا چه چیزی است؟)

مَنْ: به معنی چه کسی؟ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ (چه کسی آسمانها و زمین را آفرید؟)

أَيْنَ: به معنی کجا؟ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ (پس کجا می روید؟)

مَتَى: به معنی کی و چه وقت؟ مَتَى تَذْهَبُ؟ (چه وقت می روی؟)

كَمْ: چقدر؟ چند؟ كَمْ كِتَابًا عِنْدَكَ؟ (چند کتاب داری؟)

كَيْفَ: به معنی چگونه؟ كَيْفَ حَالُكَ؟ (حالت چطور است؟)

* دانستنی‌های زیبای قرآنی *

۱. تعداد سوره‌های قرآن؟ ۱۱۴
۲. تعداد جزء‌های قرآن؟ ۳۰
۳. طولانی‌ترین سوره قرآن؟ دومین سوره، بقره.
۴. کوتاه‌ترین سوره قرآن؟ صد و هشتمین سوره، کوثر.
۵. طولانی‌ترین آیه قرآن؟ آیه ۲۸۶ سوره بقره.
۶. بهترین شب که قرآن به آن اشاره کرده است؟ شب قدر.
۷. بهترین ماه که در قرآن ذکر شده است؟ ماه رمضان.
۸. بزرگ‌ترین حیوان که در قرآن آمده است؟ فیل.
۹. کوچک‌ترین حیوان که در قرآن آمده است؟ پشه.
۱۰. قلب قرآن یا ریحانه القرآن؟ یس.
۱۱. سوره‌ای که به نام یکی از حکما است؟ لقمان.
۱۲. سوره‌ای که در آن فقط یک کسره وجود دارد؟ اخلاص.
۱۳. سوره‌ای که به نام یکی از فلزات می‌باشد؟ حدید.
۱۴. آیات سجده تلاوت چند است؟ ۱۴
۱۵. کدام سوره بدون بسم‌الله است؟ توبه
۱۶. کدام سوره دارای دو بسم‌الله می‌باشد؟ نمل
۱۷. عروس قرآن؟ الرحمن.
۱۸. سوره‌ای که معادل یک سوم قرآن است؟ اخلاص
۱۹. سوره‌ای به نام یکی از روزهای هفته؟ جمعه.
۲۰. چند سوره با قل شروع می‌شود؟ (۵) کافرون، اخلاص، فلق، ناس، جن.
۲۱. سوره‌ای که در تمام آیات آن کلمه الله وجود دارد؟ مجادله.
۲۲. سوره‌ای به نام یکی از میوه‌ها؟ تین.
۲۳. سوره‌ای به اسم یک حکومت یا کشور؟ روم.
۲۴. معوذتین شامل کدام سوره‌هاست؟ فلق و ناس.

مطابق کئی قرآن ششم.

۲۵. دو سوره که اگر نامهایشان را برعکس بخوانی باز هم همانست؟ لیل و تبت. ۲۶. سَبْعُ الْمِثَالِ کدام سوره است؟ حمد.
۲۷. زهراوین لقب کدام سوره هاست؟ بقره و آل عمران. ۲۷. سوره ای که تمام آیاتش با حرف د تمام می شود؟
- اخلاص.
۲۹. سوره ای که تمام آیاتش با حرف سین تمام می شود؟ ناس. ۳۰. سوره ای که از اخلاق و ادب سخن میگوید؟ حجرات.
۳۱. چند سوره نامهایشان متشکل از یک حرف است؟ ۳ سوره: ص، ق، ن. ۳۲. شخصی که با ثروت زیاد مشهور است؟ قارون.
۳۳. در کدام سوره یک آیه ۳۱ بار تکرار می شود؟ الرحمن ۳۴. آیه الكرسي در کدام سوره است؟ بقره.
۳۵. آیه ای که با عکس خواندن آن هم تغییر نمی کند؟ ربک فکبر. ۳۶. نام چند پیامبر در قرآن ذکر شده است؟ ۲۶ پیامبر
۳۷. آیه استرجاع که مصیبت زده می گوید چیست؟ اِنَّ اللّٰهَ وَاَنَا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ. ۳۸. اولین آیه نازل شده؟ اِقْرءْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ.
۳۹. پیامبری با لقب صفی الله؟ حضرت آدم (ع). ۴۰. پیامبری با لقب خلیل الله؟ حضرت ابراهیم (ع).
۴۱. پیامبری با لقب ذبیح الله؟ حضرت اسماعیل (ع). ۴۲. پیامبری با لقب کلیم الله؟ حضرت موسی (ع).
۴۳. پیامبری با لقب روح الله؟ حضرت عیسی (ع). ۴۴. پیامبری با لقب حبیب الله؟ حضرت محمد (ص).
۴۵. تنها زنی که نام او در قرآن ذکر شده؟ مریم. ۴۶. زنان کدام پیامبران کافر بوده و به شوهرانشان ایمان نیاوردند؟ نوح و لوط.
۴۷. زن کدام کافر ملعون به راه پیامبر خار می انداخت؟ ابولهب و اسم زن او ام جمیل.
۴۸. اولین زنی که مسلمان شد؟ حضرت خدیجه رضی الله عنها.
۴۹. پیامبری که در نوجوانی بتها را شکست؟ حضرت ابراهیم (ع).
۵۰. پیامبری که در شکم ماهی چندین روز زنده ماند؟ حضرت یونس (ع).
۵۱. چند سوره به اسم پیامبران است؟ ۶ سوره: یونس، محمد، نوح، هود، یوسف، ابراهیم، علیهم الصلوة و السلام.
۵۲. پیامبری که بدون اینکه صلیب شود به آسمان رفت و بجایش کسی دیگر از کافران به صلیب کشیده شد؟ حضرت عیسی (ع).

مطابق کلمه قرآن ششم.

۵۳. نام رسول اکرم صلی الله علیه وسلم چند بار در قرآن ذکر شده؟ ۴ بار.

۵۴. پیامبری که بدون پدر، و پیامبری که بدون پدر و مادر به دنیا آمد؟ حضرت عیسی (ع). و حضرت آدم (ع).

۵۵. پیامبری که با حیوانات حرف می زد؟ حضرت سلیمان (ع).

۵۶. پیامبری که پسر او از او اطاعت نکرد و در آب غرق شد؟ حضرت نوح و اسم پسرش کنعان است.

۵۷. پیامبری که در صبر مثال زده می شود؟ حضرت ایوب (ع). ۵۸. زبور به کدام پیامبر نازل شد؟ حضرت داود (ع).

۵۹. پیامبری که خداوند متعال به او ریاضیات و نجوم آموخت و اولین بار خیاطی کرد و خط نوشت؟ حضرت ادریس (ع).

۶۰. در کدام سوره آمده که عیسی (ع) آمدن حضرت محمد (ص) را بشارت داده است؟ سوره صف.

۶۱. کدام کلمه دقیقاً در نیمه قرآن می باشد؟ وَلَيَتَلَطَّفْ. ۶۲. به مادر کدام پیامبر وحی نازل شد؟ حضرت موسی (ع).

۶۳. نامهای ظالمین که در قرآن مذکور است؟ جالوت، هامان، سامری، فرعون، قارون، ابولهب

۶۴. چند سوره به نام حیوانات است؟ فیل، عنکبوت، بقره، نمل، نحل. ۶۵. عاقبت فرعون چه شد؟ در رود نیل غرق شد.

۶۶. اولین قتل در زمین به دست چه کسی و به چه دلیل اتفاق افتاد؟ قاییل. حسادت